

Školní vzdělávací program pro školní rok 2025/2026

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika zařízení
 - Personální podmínky
 - Ekonomické podmínky
 - Bezpečnost a ochrana zdraví
 - Spolupráce s rodiči a jinými partnery
3. Charakteristika Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP)
4. Plán výchovně vzdělávací činnosti
5. Obsah vzdělávání
6. Evaluace
7. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

1. Identifikační údaje

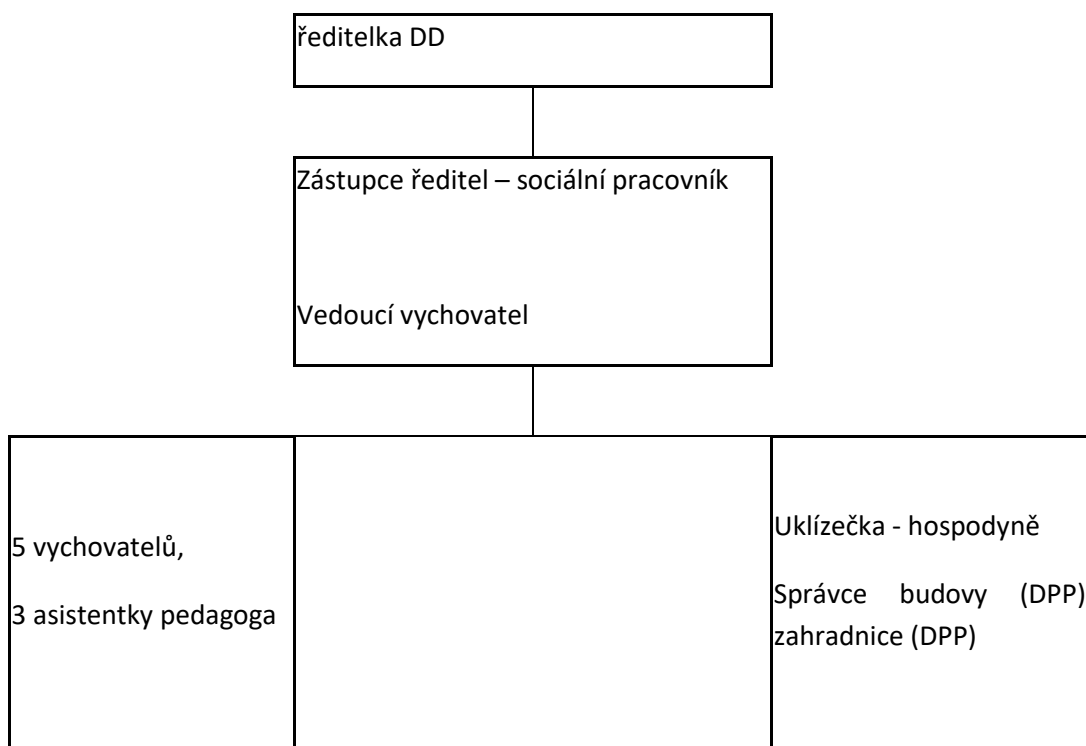
Název zařízení: Dětský domov „Pepa“ Příbram-Lazec, z.ú.
Adresa: 261 01 Lazec 2
Ředitelka: Mgr. Monika Wimerová
Kontaktní údaje: +420 605 500 500
IČO: 26177153

Základní právní normy:

- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Vyhláška č. 383/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

2. Charakteristika zařízení

Personální podmínky:

Ekonomické podmínky:

Dětský domov „Pepa“ je obecně prospěšnou společností. Ve své činnosti se řídí zákonem č. 248/1995 Sb. o obecně prospěšných společnostech. Hospodaří s finančními prostředky z dotace poskytnuté z MŠMT určené pro soukromé školství. Řídí se především zákonem č. 306/1999Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením. Další finanční prostředky získáváme z aktivní účasti v projektech určených pro dětské domovy, které vypisují různé nadace. Velkým přínosem jsou i soukromí dárci. Z peněz na provoz jsou financovány výdaje pro děti, mzdy, údržba domu, údržba automobilu aj. Výdaje na investice jsou hrazeny dárce a zřizovatelem.

Ředitelka dětského domova vypracovává rozpočet na každý další rok, který schvaluje správní rada. Tento rozpočet musí být vyrovnaný, správní rada zároveň schvaluje výsledky hospodaření za minulý rok. Ředitelka ve spolupráci s účetní zpracovává a zveřejňuje výroční zprávu o hospodaření, z níž jsou patrné příjmy a výdaje na provoz zařízení v daném roce. Finanční dary jsou přijímány dle požadavků na účtování těchto prostředků podle pokynů příslušných ekonomických zákonů, směrnic a vyhlášek, za které zodpovídá účetní DD s odpovídajícím vzděláním.

Bezpečnost a ochrana zdraví:

Předcházením rizikům DD zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí při vzdělávání a výchově, činnostech s nimi přímo souvisejících. Zároveň přihlíží k věku jednotlivých dětí, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu. Vnitřní řád upravuje podrobnosti k

výkonu práv a povinností dětí a jejich zákonných zástupců a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Vnitřní řád je zveřejněn na přístupném místě v DD, prokazatelným způsobem jsou s ním děti a zaměstnanci seznámeni.

Povinnosti dětí

Děti jsou povinny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména dodržovat vnitřní řád, předpisy a pokyny DD k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byly seznámeny. Děti jsou povinny plnit pokyny zaměstnanců DD vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem. Vychovatel seznámí děti se všemi předpisy a zdůrazní význam tohoto poučení.

První pomoc

DD zajišťuje, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné rozmístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením. Rovněž zajišťuje, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni děti a všichni zaměstnanci DD. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců DD i děti. Rozsah vybavení prostředky pro poskytnutí první pomoci při zotavovací akci stanovuje zvláštní právní předpis. Seznam telefonních čísel tísňového volání a čísel zdravotnických zařízení a integrovaného záchranného systému visí na nástěnce v každé rodinné skupině.

Školská zařízení jsou povinna vykonávat podle zvláštních předpisů nad dětmi náležitý dohled. Kromě bezpečnostních hledisek zajišťují pedagogičtí pracovníci při dohledu nad dětmi také výchovné působení, a to v zájmu předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí. O zajištění náležitého dohledu rozhoduje ředitelka DD. Vychází z konkrétních podmínek a přihlíží zejména k vykonávané činnosti, dopravním a jiným rizikům.

Aplikace podmínek pro bezpečné a hygienické působení:

- vhodná struktura skladby činnosti
- stravovací a pitný režim
- užívání prostorů a prostředí dle platných norem
- bezpečné pomůcky, ochrana dětí před úrazy
- pravidelná kontrola prostor a zařízení, výrazné označení nebezpečných předmětů
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře
- opakované připomínání všech bezpečnostních zásad

Psychosociální podmínky:

- příznivé sociální klima (úcta, tolerance, empatie aj.)
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům (všestranný prospěch dítěte)
- motivující hodnocení, přiměřenost věku
- ochrana před násilím a dalšími nežádoucími jevy
- spoluúčast na chodu zařízení

Zásady při dodržování bezpečnosti při zájmových činnostech

Hlavním úkolem je znát podstatu zdravého životního stylu, aktivně odpočívat, odstranit přetížení organismu, dodržovat pravidla bezpečnostních předpisů u těchto činností. Vytvářet pozitivní vztah ke sportu, vytvářet morálně volní vlastnosti u dítěte, respektování pravidel fair play, učit děti týmové spolupráci, zdokonalovat pohybové schopnosti s přihlédnutím na fyzickou vyspělost dítěte a vedení ho k samostatnému chování. Při všech sportovních činnostech pedagogický pracovník vždy musí zajistit dohled a dbát na dodržování všech bezpečnostních předpisů a odstranění vzniklých rizik. Klíčovou kompetencí bude, že dítě dokáže pracovat v týmu – týmová spolupráce a vytvoření pozitivního vztahu ke sportu.

Při všech pohybových činnostech (jízda na kole, kolečkových bruslích, turistika apod.) zajišťuje pedagogický pracovník dohled po celou dobu činnosti, vydává jasné a přesné pokyny a přihlíží k fyzické vyspělosti dětí. Dodržuje zásady bezpečnosti a vede k tomu i děti samotné. Děti jsou vybaveny ochrannými prostředky zmírňujícími následky pádů (ochranné přilby, chrániče kolen, loktů a rukavicemi). Skupina může mít nejvýše 8 členů, děti jsou rozděleny podle výkonnosti a schopností a řídí se pokyny pedagogického pracovníka. Děti dodržují pravidelné odstupy a v závěru jede zkušený pracovník. Před zahájením každé činnosti je potřeba zkontrolovat technický stav jízdního kola, bruslí. Děti musí být důkladně seznámeny s pravidly chování prováděné činnosti. V naší činnosti musíme počítat i s variantou, že děti vyplňují svůj volný čas sportem i samostatně, mimo DD. S ohledem na tuto skutečnost probíhá pravidelné připomínání bezpečnostních zásad při sportovních činnostech, včetně pravidel silničního provozu.

Pedagogičtí pracovníci jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav dětí. Během výletu přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas přestávky na odpočinek. Při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav dětí, aktuální podmínky (zejména povětrnostní), značení a pokyny Horské služby.

Při plavání a koupání

Plavání se uskutečňuje v zařízeních k tomu určených. Nejvyšší počet dětí ve skupině je 8, ve vodě 4. Pedagogický pracovník má přehled o celém prostoru určeném pro plavání a všech dětech, které se aktivity účastní. Věnuje zvláštní péči neplavcům (plavou podle možnosti odděleně v bazénu). Za bezpečnost dětí při plavání, koupání odpovídají pedagogičtí pracovníci, kteří děti na plavání doprovázejí. Doprovázející pedagogický pracovník je přítomen po celou dobu v prostoru plavání.

Při zimních sportech, lyžování, bruslení, sáňkování

Při zimních sportovních činnostech je povinen pedagogický pracovník posoudit kvalitu plochy a vymezit prostor, kde může být činnost – bruslení, lyžování apod. prováděna, a vybavit děti ochrannými prostředky zmírňujícími následky poškození zdraví (přilby, chrániče, kvalitní rukavice, brýle aj.). Skupina nemůže mít více než 8 dětí, jsou rozděleny podle výkonnosti a schopností. Děti dodržují pravidelné odstupy a v závěru jede zkušený lyžař nebo jezdec. Před zahájením každé činnosti je potřeba zkontrolovat technický stav bruslí, seřízení lyží aj. Děti musí být důkladně seznámeny s pravidly chování prováděné činnosti.

Spolupráce s rodiči a jinými partnery:

S rodiči umístěných dětí se snažíme spolupracovat v maximální míře, snažíme se rodiče získat na naši stranu k prospěchu dítěte. Hledáme maximální možnosti zapojení biologické a širší rodiny v péči o své dítě. Podporujeme výchovné kompetence rodičů. Dětský domov především spolupracuje s rodiči formou rodinné terapie, formou společných prázdninových pobytů, konzultací, zapojujeme rodiče do různých akcí dětského domova. V případě potřeby rodiče doprovázíme ve vyřizování záležitostí sociálního charakteru např. bydlení, zaměstnání, sociální dávky.

Dětem, kde aktuálně nefungují rodinné vazby, hledáme možnosti kontaktu s hostitelskými rodinami. Ty pak vedeme a podporujeme v maximálním využití rodinné terapie, poradenství, dovozem dětí na půl cesty. Hostitelskou péči vnímáme jako přirozenou cestu v možnost přeměny v pěstounskou péči.

Kromě osob odpovědných za výchovu spolupracujeme i s institucemi, které nám pomáhají při výchově a vzdělávání dětí – školy, speciálně pedagogické centrum, pedagogicko-psychologická poradna, středisko výchovné péče, OSPOD dle místa trvalého pobytu dětí, odborní lékaři, logopedická poradna, terapeuti.

3. Charakteristika Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP)

Tento výchovný plán slouží všem výchovným pracovníkům dětského domova jako soubor cílů, kterých je třeba dosáhnout ve výchově pro praktický život našich dětí. Naplňování jeho obsahu je závazné. Časový plán a metodika jsou naprosto individuální. Povinností každého výchovného pracovníka je, aby zpracoval k tomuto obecnému výchovnému plánu i program rozvoje osobnosti dítěte (PROD) pro každé svěřené dítě (klíčový pracovník). Tento individuální plán PROD musí obsahovat údaje, které vychovatel získá z materiálů uložených v osobním spise dítěte. Zaměřuje se na celkový rozvoj osobnosti dítěte, jeho individualitu, pokud je to možné, vypracovává společně s dítětem.

Program rozvoje dítěte je pracovním materiálem, jehož formální podoba je daná a byla projednána s pedagogy, píše se v elektronické podobě a postupně se ukládá do složky dítěte - osobní list dítěte.

Jedním z mnoha úkolů v práci dětského domova je předcházet výchovně vzdělávacím problémům dětí. Vždy respektujeme individualitu každého dítěte. Progres v daném období hodnotíme vždy individuálně, bez ohledu na věk.

Estetické zájmové činnosti

Snažíme se využívat různých technik a materiálů (vyšívání, pletení, výtvarné techniky, práce s papírem, textilem, přírodninami, hmotou aj.). Hlavním cílem je vést děti k poznání různých rukodělných technik a k rozvíjení základních manuálních zručností, dovedností a návyků. Děti se učí dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci s nástroji a s náradím. Důležitým, využitelným prvkem při zájmové činnosti je relaxace a uvolnění napětí.

Hudebně a literárně zájmové činnosti

Výchovně vzdělávacím cílem je rozvíjení smyslového vnímání, schopnosti vnímat hudbu a snahy jí porozumět. Získat pocit sounáležitosti, uvolnění a kultivaci slovního projevu. Aktivní účast na divadelních, tanečních představeních, vystupování na veřejnosti, ve škole apod. Děti mají možnost osobního kontaktu s lidmi různých profesí, generací a zdravotního, mentálního postižení. Pedagogičtí pracovníci zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví dětí po dobu dopravy na vystoupení, soutěže i po dobu celého průběhu.

Pracovně technické činnosti

Děti se aktivně podílejí pod dohledem výchovného pracovníka na údržbě domu, zahrady, automobilu a vnitřních prostor. Výchovně vzdělávacím cílem je naučit děti znalostem, dovednostem a pracovním návykům při běžné manuální činnosti. Pedagogičtí pracovníci zvýšeně dbají při těchto činnostech na bezpečnost a ochranu zdraví dětí.

Předškolní věk (3-6 let):

Je to poslední fáze raného dětství, kdy nejpřirozenější činností v tomto období je hra, která má neobyčejný význam pro další celkový vývoj dítěte. Zvládnutí základů mateřského jazyka v řečovém projevu do té míry, aby bylo schopno se srozumitelně vyjadřovat a úspěšně navazovat kontakty s dětmi i dospělými. Získání elementárních předpokladů pro svoji tvořivost. Dítě si má osvojit hygienické návyky, základní pohybové dovednosti a s tím související poznatky a zkušenosti. Do práce s dítětem se včleňuje vhodná motivace, využívá se jeho touhy po činnosti a poznání. Potlačují se negativní jevy jako jsou zlozvyky a špatné návyky. Zaměřujeme se i na jemnou motoriku a to buď v rámci hry nebo i praktických činností spojené s chodem domácnosti. V rámci sebeobsluhy by se dítě mělo naučit se obléci, obout, vyzout, vzít si věci apod.

Mladší školní věk (6-11 let):

Vstup do školy zde působí jako vývojový mezník. Škola zasahuje do života dítěte jako pevný názorný systém. Dítě si osvojuje základy vzdělávací prostředky a dovednosti (čtení, psaní, počítání), získávají základní poznatky o životě v přírodě, seznamují se s elementárními zákonitostmi. Důležitým jevem je získání pracovních návyků. V oblasti sebeobsluhy se rozšiřují činnosti předškolního věku. Přebírají odpovědnost za jim svěřený úkol, učí se udržovat pořádek kolem své osoby (aktovka, skříň, psací stůl aj.), zvládnou jednoduchý nákup. V domácnosti se podílí na jednodušších pracovních činnostech, přiměřeně jejich fyzickému a psychickému vývoji. Větší množství základních škol v lokalitě nám dává možnost volit individuálně školu podle potřeb dítěte.

Starší školní věk (11-15 let):

Je období tzv. puberty, které se projevuje prvními projevy pohlavní zralosti a končí tělesným dozráním. Pro tělesnou pubertu je charakteristický růst pohlavních znaků, pohybová disharmonie a

snížení tělesné výkonnosti. V duševním vývoji je charakteristická citová labilita, podrážděnost. Výrazně se projevuje snaha o samostatnost a zaujímání kritického postoje ke všemu a ke všem. Děti získávají základy všeobecného vzdělání z různých oblastí vědy, kultury, umění s uplatněním všech výchovných aspektů a možností. Oceňují se kvalita vědomostí, dovedností, návyků, stupeň aktivity. Samozřejmou součástí sebeobsluhy je praní, vyčištění obuvi, převlékání postelí, žehlení prádla, uklízení, mytí nádobí, udržování čistoty oblečení a pořádku kolem své osoby. Podílejí se na vaření, zvládnou s pomocí dospělých složitější postupy přípravy.

Mládež (15-18 let)

Připravuje se již na budoucí povolání. Předpokládá se, že jsou tyto děti již samostatné, dokáží zvládnout náročné úkoly, pomáhají mladším, jsou jim příkladem.

Zabezpečení výchovy dětí se speciálními potřebami

U těchto dětí úzce spolupracujeme s odbornými pracovišti. Je potřeba dodržovat zásady individuálního přístupu k dětem. Pedagog si ve skupině, především při přípravě na školní výuku, musí děti rozdělit tak, aby se mohl přiměřeně věnovat všem, více však se zaměřuje na žáky s výukovými problémy a prvňáčky, kteří především začátkem školního roku mohou prožívat adaptační potíže.

Práce s dětmi 16+ a zletilými

V naší práci se u těchto dětí zaměřujeme na témata:

- Finanční gramotnost
- Účtování finančních záloh
- Příprava na odchod z DD
- Posilování komunikačních, sociálních dovedností
- Podpora ve škole
- Sdílení zkušeností z brigád atd.

4. Plán výchovně vzdělávací činnosti

Plán výchovně vzdělávacích činností se prolíná s individuálním programem rozvoje osobnosti dítěte, je vypracováván v jeho souladu.

Osobní hygiena

Věková skupina 3-6 let:

- Samostatné použití WC
- Mytí rukou
- Základní učesání
- Použití kapesníku
- Čištění zubů

Věková skupina 6-11 let:

- Samostatné sprchování
- Mytí vlasů

Věková skupina 11-15 let:

- Stříhání a úprava nehtů
- Aplikace krémů, deodorantů
- Úprava účesu
- Specifická hygiena u chlapců a dívek

Věková skupina 15-18 let:

- Kompletní manikúra
- Holení - prostředky, přípravky
- Složitější úpravy účesů
- Péče o pleť, vlasy, chrup
- Návštěva kosmetičky, kadeřnice
- Důsledky špatné hygieny

Oblékání a obouvání

Věková skupina 3-6 let:

- Znalost pojmenování základních součástí oděvu a obuvi
- Zapínání knoflíků, zipů
- Zavazování tkaniček
- Správný postup při oblékání

Věková skupina 6-11 let:

- Kompletní obléknutí obutí
- Výběr oděvu a obuvi dle počasí
- Základní výběr oděvu a obuvi dle příležitosti
- Účast při nákupu oděvu a obuvi

Věková skupina 11-15 let:

- Specifický výběr oděvu a obuvi dle příležitosti
- Estetika oblékání, obutí
- Nákup oděvů a obuvi v doprovodu

Věková skupina 15-18 let:

- Základy módy
- Módní doplňky
- Výběr oděvů a obuvi
- Uvazování kravaty
- Samostatný nákup
- Žehlení prádla

Péče o oděv a obuv

Věková skupina 3-6 let:

- Základy ukládání oděvů a obuvi
- Čištění obuvi za pomoci druhé osoby

Věková skupina 6-11 let:

- Čištění obuvi, základní péče o ošacení
- Úklid botníků, skříní, prádelníků
- Základy šití - knoflík, poutka
- Ruční přepírání, sušení prádla
- Účast při balení oděvů a obuvi do zavazadla

Věková skupina 11-15 let:

- Oprava obuvi, ceny oprav
- Kompletní péče o obuv
- Drobné opravy šitím
- Ruční praní oděvů
- Čistírna, ceny za čištění
- Samostatné balení oděvů a obuvi do zavazadla
- Žehlení méně náročných druhů prádla

Věková skupina 15-18 let:

- Prací a avivážní prostředky
- Údaje výrobků na oděvech
- Textilní materiály

- Obsluha pračky, automatické pračky, event. sušičky
- Žehlení všech druhů prádla
- Odstraňování skvrn
- Dlouhodobé skladování oděvů a obuvi
- Oprava oděvů a obuvi vlastními silami
- Obsluha šicího stroje

Úklid, údržba domácnosti, základní domácí práce

Věková skupina 3-6 let:

- Uložení hraček, knih, osobních věcí
- Úklid místa po hře
- Zapojení do drobných činností v chodu domácnosti s pomocí pedagoga či staršího dítěte – třídění prádla dle barvy

Věková skupina 6-11 let:

- Utírání prachu, zametání, obsluha vysavače
- Stlaní a úprava lůžka
- Mytí nádobí, jeho uložení
- Úklid koupelny, WC
- Vynášení odpadků
- Pomoc na zahradě pod dohledem

Věková skupina 11-15 let:

- Mytí podlahy, údržba povrchu nábytku
- Základní péče o květiny
- Převlékání ložního prádla
- Základní práce s nářadím – kleště, šroubovák
- Drobné práce na zahradě (hrabání, okopávání aj.)

Věková skupina 15-18 let:

- Kompletní údržba hygienických zařízení
- Mytí oken
- Péče o nábytek
- Úklid kuchyně
- Praní a čištění bytového textilu
- Malování, úklid po malířích, tapetování
- Závady v domácnosti a jejich odstranění, práce s dřevem, kovem, natírání aj.

Provoz domácnosti

Věková skupina 3-6 let:

- Úklid prostírání

Věková skupina 6-11 let:

- Základní povinnosti z hlediska provozu domácnosti

Věková skupina 11-15 let:

- Příjmy domácnosti, jejich zabezpečení
- Nutná vydání a náklady na domácnost
- Rovnováha mezi příjmy a vydáním
- Základní potřeby pro provoz domácnosti
- Zabezpečení základních potřeb

Věková skupina 15-18 let:

- Doklady – dekret, výpis z katastru nemovitostí aj.
- Druh a výše příjmů a výdajů, rozpočet
- Plánování příjmů a nákladů na domácnost
- Pojištění domu a domácnosti
- Zajištění bezpečnosti
- Druhy bydlení
- Způsob získávání bytu, koupě
- Výměna, podnájem, nájem, prodej
- Ceny nájmu, ceny nemovitostí
- Půjčky, hypotéky, stavební spoření
- Spořitelna, banka, bankomat, účty, úroky, platební karty
- Placení služeb spojených s užíváním bytu
- Mobilní telefon, účty
- Základní vybavení domácnosti

Doprava, cestování, zásilky, telekomunikace

Věková skupina 3-6 let:

- Základní dopravní prostředky
- Základní druhy zásilek
- Telefon

Věková skupina 6-11 let:

- Zakoupení jízdenek MHD
- Orientace v místním jízdním řádu
- Odeslání dopisu

Věková skupina 11-15 let:

- Zabalení a odeslání balíku, telegramu
- Platba poštovní poukázkou
- Zakoupení jízdenek na autobus
- Volba správného typu zavazadla
- Informační služba

Věková skupina 15-18 let:

- Jízdní řády
- Komplexní poštovní služby
- Cestovní kanceláře

Základy vaření, zdravá výživa

Věková skupina 3-6 let:

- Ovoce a zelenina
- Pojmenování a rozlišení základních druhů potravin a nápojů

Věková skupina 6-11 let:

- Základní prostředky vaření
- Nakupování základních druhů potravin, ceny
- Uložení potravin
- Základní dovednosti pod dohledem (namazat chléb, oloupat ovoce, očistit zeleninu, uvařit čaj, kávu, kakao, připravit pomazánku, znalost základních zdraví prospěšných potravin)

Věková skupina 11-15 let:

- Názvosloví a základy manipulace s kuchyňským náradím a přístroji
- Základní vybavení kuchyně
- Ukládání potravin, záruční lhůty
- Plánování nákupů
- Praktické dovednosti pod dohledem (krájení chleba, pečiva, jednoduché vaření – vejce, těstoviny, brambory, rýže, polotovary, příprava občerstvení)

Věková skupina 15-18 let:

- Druhy potravin a surovin, koření, přílohy, složení potravin, přínos pro organismus
- Účelnost vybavení kuchyně
- Manipulace s kuchyňským náradím, přístroji
- Sestavení domácího jídelníčku
- Kombinace jídel
- Porcování masa, základy pečení, dušení, smažení
- Celková příprava jídel
- Negativní účinky nezdravé výživy, diety

Nemoc, ošetřování nemocného, zdravá životospráva

Věková skupina 3-6 let:

- Funkce teploměru
- Význam léků
- Význam odpočinku, otužování

Věková skupina 6-11 let:

- Měření teploty
- Nejčastější nemoci dětí
- Náplast, obvaz
- Můj lékař, nejbližší nemocnice, lékárny
- Telefonní číslo první pomoci

Věková skupina 11-15 let:

- Základy první pomoci
- Ošetření drobných povrchových zranění
- Doprava zraněného, ohlášení nehody
- Příznaky alergie
- Negativní účinky alkoholu, drog, nikotinu, kofeinu
- Riziko pohlavních chorob, prevence AIDS

Věková skupina 15-18 let:

- Příznaky nejznámějších chorob
- Základní znalosti nejběžnějších léčiv
- Existence alternativní medicíny
- Tišení bolesti
- Základy první pomoci při vážnějších poraněních (hrudník, páteř, břicho, zasažení elektrickým proudem, otravy)
- Zdravotní pojištění

Rodinná a sexuální výchova

Věková skupina 3-6 let:

- Členové rodiny
- Vztah dětí k rodičům
- Základní rozdíly mezi jedinci opačného pohlaví

Věková skupina 6-11 let:

- Funkce členů rodiny
- Vztah dětí k rodičům
- Základní rozdíly mezi jedinci opačného pohlaví
- Základy lidské anatomie
- Základy lidské sexuality

Věková skupina 11-15 let:

- Základní funkce – oplození, vývoj plodu, porod, puberta a její projevy
- Projevy dospívání (menstruace, poluce, masturbace, pohlavní styk)
- Podrobnější anatomické rozdíly mezi mužem a ženou
- Péče o pohlavní orgány
- Oplození, vývoj jedince
- Základ péče o novorozence
- Zabezpečení základních potřeb rodiny
- Funkční a nefunkční rodina
- Rodina a společnost

Věková skupina 15-18 let:

- Výběr partnera, milenecké vztahy, manželství
- Vztahy mezi manžely, sňatek
- Plánované rodičovství, antikoncepce
- Selhání manželství, rozvod
- Těhotenství, porod, péče o dítě
- Úmrtí v rodině, pohřeb, dědictví
- Promiskuita, homosexualita, heterosexuality, sexuální deviace
- Manželské a předmanželské poradenství
- Pravidelné lékařské prohlídky

Společenské chování

Věková skupina 3-6 let:

- Pozdrav, prosba, poděkování

- Oslovení
- Vyjadřování svých přání
- Chování u stolu

Věková skupina 6-11 let:

- Vztah k dospělým
- Chování k nadřízeným
- Chování v obchodě, na ulici, v dopravním prostředku, ve škole
- Pomoc starým a nemocným
- Celkový vzhled (oblečení, upravenost, účes)

Věková skupina 11-15 let:

- Chování ve společnosti – v kině, divadle, v restauraci, v dopravním prostředku apod.
- Základy stolování – správné sezení, způsob servírování, slavnostní prostírání, konverzace u stolu

Věková skupina 15-18 let:

- Chování k mladším, starším apod.
- Chování muže a ženy ve společnosti
- Chování na úřadech
- Základy stolování – usazení u stolu, objednávka, konzumace, zaplacení
- Taneční kurzy

Výchova ke společnosti

Věková skupina 3-6 let:

- Vlastní jméno, příjmení
- Datum narození
- Adresa bydliště

Věková skupina 6-11 let:

- Obec – struktura, funkce
- Orgány obce
- Orgány státu
- Mocenské orgány

Věková skupina 11-15 let:

- Žádost o vystavení OP
- Jak se žádá o vydání cestovního pasu

- Důležitá telefonní čísla
- Co to je rodné číslo, znalost rodného čísla, občanství, základní lidská práva
- Povinnosti občanů, základní právní předpisy
- Sociální péče, přehled sociálního zabezpečení

Věková skupina 15-18 let:

- Praktický styk s jednotlivými orgány státní správy a samosprávy
- Formuláře, životopis
- Sepsání žádosti, osobní dotazník
- Pracovní poměr zaměstnanec a zaměstnavatel, Zákoník práce, základní pojmy z pracovního práva – pracovní smlouva, zrušení pracovního poměru, dohoda aj.
- Bydlení, ubytování trvalé či přechodné bydliště, povolení k pobytu, nájemce, nájemník
- Stížnosti, reklamace

Konkrétní vzdělávací cíle

Hlavní výchovné cíle jsou zaměřené na:

1. Rozvoj osobnosti
 - Hygienické návyky, sebeobsluha, zásady správného denního režimu
 - Prohlubovat vědomosti, dovednosti a pozitivní návyky, potlačovat negativní citové stavy
 - Učit se překonávat překážky, vzájemnému soužití s ostatními lidmi
 - Vést ke kolektivní zodpovědnosti, umět se prosadit, podporovat talenty
 - Střídat činnosti aktivního a pasivního odpočinku
 - Zpracování traumat
 - Práce s chybou či prohrou
2. Samostatné rozhodování
 - Výběr studia, kamarádů, volnočasových aktivit, zdravého životního stylu
 - Umět projednávat a zdůvodňovat svá rozhodnutí a stanoviska s dospělými, vychovateli i dětmi
3. Spolupráce
 - Spolupráce s dětmi na rodinné skupině, s vychovateli, s učiteli, se zaměstnanci domova, s rodinnými příslušníky
4. Odpovědnost
 - Příprava do školy, za svěřený majetek, plnění si svých povinností
 - Výběr budoucího zaměstnání, začlenění se do společnosti po odchodu z DD
 - Zabezpečení potřeby zvyšování sociálních kompetencí dítěte, orientace v řešení rizikových situací
 - Vedení ke zdravému životnímu stylu a předcházení užívání návykových látek
5. Zájmovou činnost
 - Aktivní trávení volného času a relaxace
 - Usměrnění žebříčku hodnot, zvýšení sebeúcty a sebevědomí, zažít úspěch
 - Potřeba pracovat pro tým, umět se pozitivně zviditelnit
 - Podpora zájmů dítěte v jeho aktivitě

- Cílem je zlepšení sociálních vztahů, psychické a emocionální stability v souvislosti s uplatněním v samostatném životě
- 6. Finanční gramotnost
 - Nakládání s penězi, vyúčtování finančních záloh, práce s tématy půjčování peněz, hodnota peněz, spoření, dluhy aj.

Klíčové kompetence

Dětský domov pracuje průřezově s kompetencemi pro různé typy výchovy. Veškeré výchovně vzdělávací a zájmové činnosti dětí v dětském domově směřují k vytvoření klíčových kompetencí, které jsou využitelné v praktických životních situacích a tvoří pro dítě základ přípravy pro život ve společnosti, celoživotní učení a vstup do pracovního procesu.

Komunikativní kompetence

- Děti dokážou srozumitelně a souvisle formulovat své myšlenky v mluveném a písemném projevu, získané komunikační schopnosti využít k vytváření vzájemných vztahů k ostatním lidem. Umí obhájit své názory a zároveň respektovat postoje druhých vždy se zásadou kulturního projevu a chování.

Personální a sociální kompetence

- Děti si uvědomí a rozpoznají důsledky svého rizikového chování, umí si stanovit cíle a priority, zájmové a pracovní orientace, životní podmínky. Jsou připraveny adaptovat se na tyto životní podmínky, dále se vzdělávat a pečovat o své fyzické a duševní zdraví. V domě dodržují pravidla slušného chování, přijímají hodnocení svých výsledků, přijímají radu a kritiku.

Kompetence řešit samostatně běžné pracovní a mimopracovní problémy

- Děti umí porozumět zadaným úkolům, využívají svých zkušeností nabytých dříve. Dokáží se lépe rozhodovat při řešení úkolů, přijímat odpovědnost za svá rozhodnutí, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- Děti zvládají práci s osobním počítačem, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů i celosvětové sítě Internet a využívat další prostředky jako je mobilní telefon, telefon, TV, sociální sítě aj.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- Děti jsou schopny získat a vyhodnotit informace o pracovních nabídkách, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb a mít přehled o možnosti uplatnění na trhu práce a představu o platových a pracovních podmínkách. Dítě rozumí běžným pojmům – mzda, dovolená, pracovní neschopnost,

Kompetence k učení

- Děti umí organizovat a řídit proces vlastního učení, hodnotit vlastní výsledky a efektivně je využít v praxi, znají možnost dalšího vzdělávání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- Děti jsou schopny dodržovat pravidla slušného a společenského chování, uvědomit si potřebu multikulturního soužití, odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost i za druhé.

5. Obsah vzdělávání

Hlavním cílem školního vzdělávacího programu v našem dětském domově je, aby dítě získalo takové dovednosti, které by mu umožnily co nejlepší zařazení a návrat do společnosti a umělo se orientovat v dalším životě. Zájmy dítěte a naplnění jeho potřeb v oblasti psychické, biologické a sociální je úkolem výchovné práce pedagogických pracovníků v našem dětském domově. Cílem výchovné práce je vytvoření prostředí, které by dítěti umožnilo uspokojení základních materiálních, citových, sociálních i speciálních potřeb, zajištění vhodného rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků s přihlédnutím k zájmům a individuálním potřebám každého dítěte. Důležitá je podpora vzdělání dítěte, ale i uspokojování potřeb v oblasti rekreace a zábavy. Součástí výchovné práce je i snaha naučit děti sebeobsluze, pracovním, sociálním dovednostem a návykům. Zprostředkovat dětem v průběhu výchovy životní hodnoty, které jim umožňují lepší orientaci v životě. Mezi cíle lze počítat i navázání a podpora rodinných vazeb. Ty by měly dosáhnout takové kvality, aby je mohlo dítě využít jako podporu při opuštění DD.

Na základě průřezových témat základního zájmového vzdělávání se propojují obsahy vzdělávání různých oborů a vytváří cíle jednotlivých výchov. Všechny výchovy se prolínají do všech každodenních činností dětí v dětském domově a přispívají ke vzdělávání dětí přirozenou cestou.

Při stanovování obsahu činnosti vycházíme vedle pedagogických zásad, ze základních požadavků, které jsou specifické pro zájmové činnosti. Děti jsou seznamovány s různou smysluplnou náplní volného času, které jim mají přinést uspokojení, kompenzaci a seberealizaci. Na základě poznání různých přiměřených aktivit se vytváří základy pozdějšího návyku na využívání volného času.

ŠVP je zaměřen na dosažení cílů v těchto oblastech:

Zdravý rozvoj osobnosti

- Rozvíjet u dětí zdravé sebevědomí, uvědomění si hodnoty vlastních schopností, zprostředkovat zážitek úspěchu
- Vést k realistickému sebehodnocení vlastních možností a schopností, uplatnit je spolu se získanými dovednostmi
- Rozeznat dobře provedenou práci od špatně provedené, mít odpovědnost za svou práci a výsledky
- Rozvíjet sebeovládání ve vypjatých situacích, naučit děti odpovědnosti za důsledky svého chování
- Posilovat úsilí o získání a udržování fyzické kondice přiměřenou tělesnou aktivitou a sportem, dbát na správnou výživu, cvičení duševní hygienu a vhodný životní styl

Sociální dovednosti

- Naučit děti vcítit se do pocitů jiných, rozvíjet získanou empatii, vést ke vzájemné spolupráci, úctě a toleranci
- Respektovat jiné kultury, národnosti a jejich duchovní hodnoty, učit je žít společně s druhými lidmi bez konfliktů
- Naučit je rozlišovat projevy rasismu, vysvětlit, co je to rasismus a xenofobie a v čem spočívá nebezpečí
- Naučit děti radovat se z úspěchů jiných lidí
- Učit děti, co jsou to autority a respektu k autoritám
- Orientovat se ve společnosti a společenských vztazích
- Vést děti k dodržování zásad slušného chování, pravidel chování ve škole i mimo školu, respektování společenských norem a řádů
- Naučit naplňovat své povinnosti a být schopen uplatnit svá práva s ohledem na práva druhých
- Být připraven odolávat zátěži v běžném životě a naučit se nést neúspěchy ve škole i v osobním životě
- Bezpečný pohyb na sociálních sítích, užívání internetu

Příprava pro život a profesní orientace

- Získání sociální gramotnosti, v běžném životě si děti osvojí návyky a formy chování v různých životních situacích
- Cíleně protlačovat do popředí pracovní činnosti, vytvářet pracovní návyky
- Naučit děti základním dovednostem a zručností v domácích, řemeslných, chovatelských a pěstitelských pracích a cíleně je u nich rozvíjet
- Směřovat zájem dětí k nabídce povolání podle jejich schopností
- Vysvětlit společenskou potřebnost méně atraktivních zaměstnání, vysvětlit rozdíl ve finančním ohodnocení práce kvalifikované a nekvalifikované, motivace k vyučení
- Systémem brigád umožnit dětem praktické vyzkoušení některých profesí, vést je k zájmu po vlastním odborném růstu, profesionalizaci a vytváření hodnot
- Pomoc internetu při vyhledávání pracovních příležitostí, burza práce aj.

Environmentální výchova

- Vytvořit v dětech pocit, že jejich aktivita může pomoci celosvětovým problémům v oblasti ochrany životního prostředí
- Vychovávat děti v souladu s okolím
- Učit je, co je to příroda a jak je možné jí neubližovat
- Poukázat na hodnotu života, a to nejen lidského
- Učit je úctě ke všemu živému
- Pěstovat vědomí závislosti lidského života na přírodních zdrojích
- Poukázat na nešvary v okolí, které přírodě ublížily, naučit je aktivně vyhledávat prohřešky proti přírodě, ke kterým dochází

Komunikativní dovednosti

- Naučit děti vyjádřit své pocity, přání a nebát se vyjádřit i negativní postoje
- Naučit je, že slovo je základní výrazový prostředek k uspokojení jejich potřeb
- Naučit je žádat a děkovat
- Posílit děti v umění porozumět jednoduchým sdělením v mluvené i psané formě
- Naučit je naslouchat druhým, uvědomit si základy společenské konverzace a pravidla rozhovoru, potlačit negativní jevy komunikace jako je přerýávání, nejasná výslovnost a formulace, zlost a potlačování vlastních potřeb na úkor druhých
- Naučit je jasně formulovat, dát hlasu intonaci
- Orientace ve veřejných institucích, vyplňování důležitých formulářů, orientace na úradech
- Číst s porozuměním, reprodukovat čtený text
- Reprodukovat slovně prožitky získané pomocí dalších smyslových orgánů
- Naučit je získávat a předávat informace pozorováním, čtením, psaním, nasloucháním a dalšími výrazovými prostředky – mimiku, tancem aj.
- Aktivně učit děti využívání informačních a komunikačních technologií – tisk, televize, internet aj.

Vztah k majetku

- Naučit děti, že všechno má svoji cenu a pokud zničí veřejný majetek, v důsledku škodu zaplatím za své peníze
- Nic není zadarmo
- Mít úctu k materiálním hodnotám
- Nelpět zbytečně na materiálních hodnotách na úkor vzdělání, poznávání, mezilidských vztahů
- Být si vědom hodnoty výsledků práce své a druhých
- Umět pečovat o vlastní majetek, ale nepřivlastňovat si majetek druhých

Organizace zájmových činností

Náš dětský domov upřednostňuje zájmové aktivity organizované mimo náš domov dle přání a zájmu dítěte. Přihlíží také k rozpočtovým možnostem domova. Zájmové činnosti mimo dětský domov jsou organizovány školou, společenskými institucemi, sportovními kluby apod.

- Fotbal – SK Litavan Bohutín
- Lidová škola umění
- DDM
- Gymnathlon
- Volnočasové aktivity v rámci nabídky elitových škol

Děti se věnují také zájmovým činnostem pod vedením zaměstnanců domova. Jsou to zpravidla tyto činnosti: plavání, fotbal, výtvarné činnosti, turistika aj. K zájmové činnosti děti využívají prostory zahrady DD a jiná sportoviště.

Plnění výchovně vzdělávacích cílů klade mimořádné nároky na odpovědnost, kvalifikovanost a profesionalitu pedagogických pracovníků, nejen při sestavování plánů, ale především při jejich uplatňování při svém přímém výchovném působení.

6. Evaluace

Způsob hodnocení dítěte ve výchovné činnosti vychovatele. Pravidelné vyhodnocování a úprava PRODů. Analýza výtvarné tvorby dítěte, pozorování, rozhovory, komunikace se spolupracujícími organizacemi.

Zásady pro hodnocení

- Snaha o objektivní a spravedlivé hodnocení dítěte
- Hodnocení využívat jako motivační formu výchovného působení
- Přestupek by měl být objektivně prošetřen
- Dítě by se mělo k přestupku vyjádřit
- Opatření ve výchově by mělo mít správný výchovný dopad
- Odměnu a výchovné opatření uděluje ten pracovník, který je účasten dané události a zaznamenává na arch opatření ve výchově v osobním listu dítěte
- Nejzávažnější situace jsou konzultovány s ředitelkou DD

Odměny

- Pochvala ve skupině – pedagog
- Pochvala přede všemi dětmi, na komunitě – ředitelka DD
- Věcná odměna, mimořádné kapesné – ředitelka, vedoucí vychovatelka

Tresty

- Ústní napomenutí při osobním pohovoru – pedagog
- Ústní napomenutí ve skupině – pedagog
- Ústní napomenutí před všemi, na komunitě – ředitelka DD, vedoucí vychovatelka

7. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program vydává ředitelka a zveřejní ho na přístupném místě, na každé rodinné skupině a v elektronické podobě také na webových stránkách DD „Pepa“ Příbram-Lazec o.p.s.. K dispozici je každému k nahlédnutí. Ředitelka zařízení prokazatelným způsobem seznámí zaměstnance a děti s vydáním a obsahem školního vzdělávacího programu. Povinností pedagogických pracovníků je sestavovat týdenní plány společně s dětmi, kde je potřeba konkretizovat jednotlivé činnosti s ohledem na potřeby dětí a skupiny, metody a cíle stanovené školním vzdělávacím programem.

Tento Školní vzdělávací program nabývá účinnosti dne 1. 9. 2024.

Schváleno pedagogickou radou 21 .4. 2024